

**МАГІСТЕРСЬКА ПРОГРАМА
«ЄВРОПЕЙСЬКЕ КОМЕРЦІЙНЕ ПРАВО»**

Спеціальність: 293 «Міжнародне право»

Нормативна дисципліна «ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА»
Курс забезпечує: д.ю.н., проф. Петро Пацурківський

«Верховенство права» належить до «наймолодших» нормативних дисциплін освітньо-професійних програм фахової підготовки магістрів зі спеціальностей 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» на юридичному факультеті ЧНУ ім. Ю. Федьковича. У більшості правничих шкіл України вона ще не викладається. Однак враховуючи виняткову засадничу роль доктрини та принципу верховенства права як однієї із трьох – поряд з людськими правами та плюралістичною демократією – фундаментальних цінностей Європейського Союзу, а також роль верховенства права як критерію обґрунтування і прийняття будь-якого правового рішення, кафедра публічного права юридичного факультету університету впродовж останніх п'яти років викладає студентам цю навчальну дисципліну.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: антропосоціокультурної природи верховенства права як основоположної загальнолюдської цінності; місця верховенства права у системі антропосоціокультурних цінностей; світоглядних джерел доктрини та принципу верховенства права: основоположних типів доктринальних підходів до розуміння верховенства права; буттєвої укоріненості верховенства права; примату блага (потреб) людини відносно її прав; пріоритету прав людини відносно її обов'язків; необхідності врахування кожним індивідом життєвих потреб іншого; особливої місії Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії) у здійсненні верховенства права; ролі та значення, механізмів реалізації принципу верховенства права у правовій системі України;

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння**: розпізнавати у невичерпній правовій реальності наявність чи відсутність верховенства права; виявляти тенденції, міру та форми впливу верховенства права на цю реальність; розрізняти онтологічну та позитивну укоріненість верховенства права; аналізувати зі світоглядних позицій парадигми верховенства права будь-яку правову ситуацію; розрізняти пізнавальний інструментарій доктрини верховенства права серед іншого пізнавального інструментарію; застосовувати цей інструментарій для аналізу юридичної практики, здійснення відповідних узагальнень, обґрунтування оцінок, висновків та пропозицій;

в) прищепити магістрам **практичні навички**: розпізнавання у будь-якій юридичній конструкції наявності чи відсутності ознак та властивостей верховенства права; застосування до вирішення практичних задач категорійно-понятійного апарату доктрини верховенства права; використання понятійного інструментарію доктрини верховенства права до аналізу правової дійсності; знаходження належних та достатніх аргументів для обґрунтування необхідності утвердження верховенства права у практичній діяльності; визначати за окремими проявами та їх зовнішніми ознаками правову природу будь-якого суспільного явища; застосовувати Еталонні тести Венеційської комісії як мірило верховенства права.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна: «ЄВРОПЕЙСЬКЕ КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»

Курс забезпечує: к.ю.н., асистент Кирилюк Н.В.

«Європейське корпоративне право» належить до нормативних дисциплін освітньо-професійної програми фахової підготовки магістрів зі спеціальності 293 «Міжнародне право» на юридичному факультеті ЧНУ ім. Ю. Федьковича. Актуальність та необхідність вивчення нормативної дисципліни «Європейське корпоративне право» зумовлені тим, що в умовах сучасності уніфікація і гармонізація національного корпоративного права держав-членів ЄС є досить актуальними завданнями з метою ліквідації правових бар'єрів для поступального розвитку міжнародної торгівлі, співпраці та виробничого обміну, а також, в умовах сьогодення корпоративний сектор відіграє провідну роль у соціально-економічному розвитку України.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: особливостей правового регулювання корпоративних відносин за правом ЄС, специфіки джерел європейського корпоративного права та проблем гармонізації національного корпоративного права держав-членів ЄС, основних етапів історії зародження корпоративного права в Європі, правового регулювання створення та реєстрації компаній згідно Першої директиви, змісту міжнародних нормативних актів про свободу переміщення компаній, функцій основних органів управління в корпораціях, особливостей правового регулювання статутного капіталу компаній, основних правових засад адаптації корпоративного права України до законодавства ЄС.

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння**: використовувати набуті знання з європейського корпоративного права в процесі аналізу процесів адаптації корпоративного права України до корпоративного права ЄС; працювати з директивами та регламентами ЄС, які закріплюють основні засади європейської політики розбудови спільного ринку ЄС в галузі корпоративного права; аналізувати ефективність процесів гармонізації та уніфікації корпоративного права держав-членів ЄС; оцінювати корпоративне законодавство України у світлі європейських стандартів.

в) прищепити магістрам **практичні навички**: публічного виступу; самостійної роботи з вивчення матеріалів навчальної дисципліни; вільного володіння понятійним апаратом; оперування термінологією під час виконання навчальних завдань та виступів на семінарах, конференціях; здійснювати юридичний супровід основних видів корпоративних спорів; сприймати і накопичувати інформацію про систему норм корпоративного права ЄС; виробити навички аналізу правових приписів директив та регламентів ЄС з питань корпоративного права; оволодіти категорійно-понятійним апаратом корпоративного права ЄС; сприяти вмінню групувати, класифікувати та узагальнювати правові явища, що пов'язані з правовим регулювання відносин з питань корпоративного права, практичному застосуванню набутих знань у самостійній практичній та науково-дослідній діяльності.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна «ЄВРОПЕЙСЬКЕ ІНВЕСТИЦІЙНЕ ПРАВО»

Курс забезпечує: к.ю.н., доц. Оксана Вайцеховська

Викладання нормативної дисципліни «Європейське інвестиційне право» для підготовки магістрів зі спеціальності 293 «Міжнародне право» на юридичному факультеті ЧНУ імені Юрія Федьковича обумовлене сучасними процесами формування в Україні ефективної інвестиційної моделі економіки, в яких головну роль відіграє адаптація національного законодавства в сфері інвестицій до європейського інвестиційного права. Питома вага інвестиційного капіталу до України, залучається з країн Європейського Союзу, в наслідок чого на сьогодні діє низка міжнародних конвенцій про інвестиції та порядок вирішення інвестиційних спорів.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: поняття та видів інвестицій; поняття європейського інвестиційного права; джерел правового регулювання європейського інвестиційного права; правового статусу суб'єктів інвестиційної діяльності в європейському інвестиційному праві; форм здійснення інвестицій за правом ЄС; принципів європейського інвестиційного права; особливостей правового статусу безпеки іноземного інвестування за європейським інвестиційним правом; механізмів вирішення інвестиційних спорів в ЄС; механізму та принципів функціонування Європейського інвестиційного банку; правового статусу Міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів;

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння**: на підставі знань інвестиційного права ЄС здійснювати порівняльний аналіз правових механізмів захисту іноземних інвестицій в Україні та країнах ЄС; аналізувати роль державних гарантій при іноземному інвестуванні; розмежовувати компетенцію в сфері правового регулювання інвестиційних відносин інституцій ЄС та країн-членів; моделювати власне бачення необхідних змін до національної правової системи у сфері інвестиційної діяльності для створення сприятливого інвестиційного клімату;

в) прищепити магістрам **практичні навички**: надання правової оцінки рішенням міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів; встановлення правом якої країни регулюються відносини іноземного інвестування; виявляти на прикладах європейської практики інвестиційних відносин порушення європейського інвестиційного права; застосовувати розуміння європейських стандартів в сфері інвестицій при виявленні недоліків правового регулювання інвестицій в Україні.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна: «МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ»

Курс забезпечує: д.ю.н., проф. Сергій Меленко

Міжнародний захист людських прав є однією із провідних дисциплін, які читаються студентам в процесі фахової підготовки магістрів зі спеціальності 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» на юридичному факультеті Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича. Дана дисципліна, у тому чи іншому вигляді, викладається у більшості правничих шкіл України. Саме тому, враховуючи виняткову засадничу роль доктрини та принципу захисту людських прав як однієї із трьох – поряд із верховенством права та плюралістичною демократією – фундаментальних цінностей Європейського Союзу, а також роль захисту людських прав як критерію обґрунтування і прийняття будь-якого правового рішення, кафедра Європейського права та порівняльного правознавства впродовж останніх п'яти років викладає студентам цю навчальну дисципліну.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: основних теоретико-правових, політичних та інших передумов, етапів розробки та прийняття основних міжнародно-правових документів у сфері захисту людських прав; основних елементів міжнародної загалом та європейської зокрема інституційних систем захисту людських прав та місце у них міжнародних судових установ; порядку формування та структури міжнародних судових установ у сфері захисту людських прав; підстав звернення до міжнародних судових установ з метою захисту людських прав та вимог до відповідних заяв; порядку встановлення фактів порушення людських прав та розгляду відповідних заяв та звернень при підготовці справ до розгляду у міжнародних судових установах; поняття та механізмів вжиття відповідних заходів індивідуального та загального характеру, спрямованих на забезпечення виконання положень міжнародно-правових документів у сфері захисту людських прав; порядку застосування судами практики міжнародних судових установ у сфері захисту людських прав у процесі здійснення правосуддя.

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння та практичні навички**: складення заяв до Європейського суду з прав людини та інших міжнародних судових установ щодо захисту людських прав; аналізу та тлумачення рішень міжнародних судових установ у сфері захисту людських прав за ключовими напрямками: справи щодо захисту права на життя, права на захист від катувань, нелюдського та такого, що принижує гідність, поводження або покарання, права на свободу, права на справедливий судовий розгляд, права на повагу до приватного життя, справ щодо захисту соціально-економічних та політичних прав; застосовування на практиці порядку звернення рішень міжнародних судових установ у сфері захисту людських прав до виконання і застосування положень міжнародно-правових документів щодо захисту людських прав у судовій сфері, сфері законодавства та в адміністративній практиці.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна «ВІРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ (ТОРГОВИХ) СПОРІВ В ЄС»

Курс забезпечує: к.ю.н., доц. Оксана Волощук

Ліберальні економічні реформи, особливо в сфері зовнішньоторговельної діяльності, що провадяться в Україні в роки незалежності, призвели до «відкриття» для України світових ринків. Сама ж Україна, її економіка також «відкрилися» для тісного співробітництва з іншими регіонами та країнами світу. Інтенсивний розвиток зовнішньоекономічної діяльності призвів до збільшення кількості укладених торговельних договорів та відповідно спорів, що з них випливають, які потребують швидкого та ефективного вирішення. Складність вирішення таких спорів часто обумовлюється наявністю іноземного елемента. Враховуючи євроінтеграційні наміри України, для майбутнього юриста корисним буде звернення до досвіду країн-членів ЄС, які мають вироблені практикою стандарти щодо вирішення спорів у сфері господарської діяльності. Саме тому вивчення студентами навчальної дисципліни «Вирішення господарських (торгових) спорів в ЄС» є важливим елементом підготовки сучасного юриста, здатного надавати кваліфіковану правову допомогу з будь-яких правових питань, у тому числі щодо вирішення господарських спорів.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: поняття, сутності та природи господарського (торгового) спору; юридичного змісту поняття «досудові та судові способи вирішення господарських спорів»; поняття та особливостей вирішення господарських спорів в рамках державних судів країн-членів ЄС; специфіки зовнішньоекономічного спору; поняття, значення та ролі міжнародного комерційного арбітражу у механізмі вирішення зовнішньоекономічних спорів; особливостей процедури скасування арбітражних рішень у країнах-членах ЄС; проблемні питання щодо визнання та виконання іноземних арбітражних рішень у країнах-членах ЄС.

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння**: тлумачення міжнародних конвенцій, договорів, угод, а також права ЄС та внутрішнього національного законодавства країн-членів ЄС щодо вирішення господарських (торгових) спорів; аналізувати компетенції державного суду та міжнародного комерційного арбітражу щодо вирішення господарських спорів; характеризувати основні способи вирішення зовнішньоекономічних спорів; визначати особливості порядку скасування на теренах країн-членів ЄС рішень міжнародних комерційних арбітражних установ; визначати проблемні аспекти у сфері виконання арбітражних рішень на території держав-членів ЄС.

в) прищепити магістрам **практичні навички**: застосування в процесі вирішення практичних задач категорійно-понятійного апарату господарського процесуального права та міжнародного приватного права; знаходження належних та достатніх аргументів для обґрунтування власної позиції як у рамках державних судів, так у випадку звернення до третейських судів чи міжнародних комерційних арбітражних установ; юридично правильно кваліфікувати факти й обставини; розробляти документи правового характеру, здійснювати правову експертизу нормативних актів, давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації щодо вирішення господарських (торгових) спорів.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна «ТОРГІВЕЛЬНЕ ПРАВО ЄС»
Курс забезпечує: к.ю.н., доц.. Задорожна С.М.

«Торгівельне право ЄС» належить до нормативних дисциплін освітньо-професійної програми фахової підготовки магістрів зі спеціальностей 293 «Міжнародне право» на юридичному факультеті ЧНУ ім. Ю.Федьковича, що набуло на сьогодні особливої актуальності у світлі імплементації Угоди про Асоціацію з ЄС до правової системи України.

Мета навчальної дисципліни «Торгівельне право ЄС» передбачає:

а) дати магістрам **знання та розуміння** щодо ключових питань галузі: поняття та джерел торгівельного права ЄС, місця ЄС у світовій торгівлі, правового регулювання експорту та імпорту в ЄС, правового регулювання зовнішньої торгівлі ЄС, зовнішньо-торгівельного законодавства України у світлі Угоди про Асоціацію з ЄС

б) виробити у магістрів **вміння**: формування теоретичних та практичних знань та навичок у сфері правового регулювання торгівельної діяльності в рамках внутрішнього ринку Європейського Союзу та на світовому ринку, реалізації свободи пересування товарів, послуг і капіталів на наднаціональному та національному рівнях, еволюції розвитку норм права ЄС в даній сфері. Ціллю курсу є дослідження основних напрямків єдиної внутрішньої та зовнішньої торгівельної політики ЄС, що проводиться інститутами ЄС з метою розвитку здатності аналізувати поточні процеси на європейському внутрішньому і зовнішньому ринку.

в) прищепити магістрам **практичні навички**: спираючись на знання, здобуті під час вивчення даної дисципліни, вміти застосовувати їх при розробці та прийнятті управлінських рішень щодо діяльності підприємств на європейському ринку.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь, когнітивних умінь і практичних навичок належить до атрибутів будь-якого правника європейського типу.

Нормативна дисципліна: «АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»

Курс забезпечує: д.ю.н., проф. Сергій Меленко

Законодавство Європейського Союзу в сфері авторського права і суміжних прав безперечно належить до пріоритетних сфер заходів з адаптації відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 01.10.2011 року. Етапи розвитку законодавства ЄС в окремих сферах авторського права і суміжних прав та напрямки адаптації національного законодавства постійно виступають у якості об'єкта досліджень у рамках Міністерства юстиції України та НАН України з метою наближення законодавства України до законодавства ЄС. Водночас науковий та практичний інтерес викликає оцінка повноти та узгодженості законодавства ЄС у сфері авторського права і суміжних прав, а також розгляд останніх ініціатив Європейської комісії з гармонізації, їх можливого впливу на законодавство України а також на сферу практичної юриспруденції в нашій державі.

Мета даної навчальної дисципліни полягає у тому, щоб:

а) дати магістрантам **знання та розуміння**: визначення поняття авторського права і суміжних прав у ЄС, притаманні їм термінологічні та змістовні аспекти; окреслення ролі авторського права і суміжних прав в ЄС у системі юридичної освіти та належну їм наукову значимість; розкриття практико-прикладної значимості авторського права і суміжних прав у ЄС, та їхньої екстраполяції на правову систему України; аналізу стану охорони авторського права та суміжних прав у Європейському Союзі; основних характеристик гармонізованого законодавства у сфері авторського права і суміжних прав ЄС; специфіки захисту прав інтелектуальної власності в ЄС та Україні; діяльності Ради Європи у сфері охорони авторського права і суміжних прав.

б) виробити у магістрантів **когнітивні вміння та практичні навички**: набуття необхідних для практичної діяльності вмінь у сфері гармонізації авторського права та суміжних прав ЄС; досконалого володіння необхідним для практичної діяльності обсягом знань та навичок у сфері діяльності Ради Європи у галузі охорони авторського права і суміжних прав; визначення шляхів подолання проблем наближення законодавства України у сфері охорони інтелектуальної власності до законодавства ЄС.

Оволодіння вищезазначеним арсеналом знань і розумінь має за мету сприяти розвиткові у студентів аналітичного мислення, поглиблення їхнього вміння самостійно працювати з нормативно-правовими актами, систематизувати та використовувати отримані знання у сфері практичної діяльності

Дисципліни за вибором:

1. Колізії законів в МПП (доц. Руденко О.В.)
2. Процесуальне право Європейського Союзу (доц. Задорожна С.М.)
3. Європейське транспортне право (доц. Кирилюк Н.В.)
4. Європейське банківське право (доц. Вайцеховська О.Р.)
5. Право СОТ (доц. Чепель О.Д.)
6. «М'яке» міжнародне право (ас. Маник А.З.)
7. Укладання юридичних угод у зовнішньоекономічній діяльності (доц. Руденко О.В.)
8. Вибір права у МПрП (доц. Задорожна С.М.)
9. Європейські стандарти якості та безпеки товарів та послуг (доц. Чепель О.Д.)
10. Правове регулювання використання ІТ технологій у сфері господарської діяльності (ас. Маник А.З.)
11. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських міжнародних організаціях (проф. Меленко С.Г.)
12. Дипломатія і міжнародне співробітництво (ас. Кирилюк Н.В.)
13. Податкове право в країнах ЄС (доц. Вайцеховська О.Р.)
14. Договори і медіація в європейському праві (доц. Волощук О.Т.)
15. Бюджетне право ЄС (доц. Вайцеховська О.Р.)
16. Правове регулювання трудової міграції в ЄС (доц. Задорожна С.М.)
17. Academic Legal Writing (Академічне юридичне письмо, англійською мовою) (доц. Петренко О.Д.)
18. Akademisches Schreiben für Juristen (Академічне юридичне письмо, німецькою мовою) (проф. Лабінська Б.І.)